

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak égész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja

Egy háromhavasos petitor tér-
fogata 12 fillér
Bélyegdí minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezlszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Pánszláv kirohanás.

Megtörtént az a páratlanul skandalózus eset, hogy a megyebizottsági közgyűlés által a milliók kiállítás költségeire oly egyetértőleg s a hazafias lelkesedés oly közvetlen melegével megszavazott 2%-os pótdadó kivetése ellen a tiszleci tót nemzetiségű hazaárulók felebbezéssel éltek — Bennünket, kik a Tiszolozon lakó pánszláv agitátorok hazafiatlan működését már régóta szemmel kísérjük s ismerjük eléggé azokat a gyalázatos eszközöket, melyeket nemtelen törekvéseik megvalósításánál alkalmazásba vesznek, e váratlan kirohanás igazán meglepett. — Mindenre el voltunk készülve, de az alávaló szemtelenség és égbekiáltó hazafiatlanság ily hallatlan tettének elkövetésére még sem hittük őket képeseknek.

Az a merész, kihívó hang, mely a felebbezés minden szavából kiri, valóban lealázó első sorban megyénk, de lealázó az egész nemzetre nézve is. — Ezen alávaló szavak, melyek hallatára arcunkba szalad a vér s pirulni vagyunk kénytelenek, bizonyára méltó felháborodást és megbotránkozást keltettek megyénk hazafias gondolkodású társadalmában. — Nyolcvanán irták alá a hazaárulók felebbezését. Ujabbi tettökkel ismételve bizonyosságát adták a magyar állameszme iránt érzett engesztelhetetlen gyűlöletöknek s homlokukra sütötték a hazaárulás szégyenbélyegét, melyet le nem mos róluk a magába szállás és megbánás évek hosszú során át tartó kínzó gyötrelme sem.

A gyengéségek ideje lejárt. Nemzeti önállóságunk s az egységes magyar nemzet méltóságának sérthetetlen szentsége megkívánja, hogy méltó bűnhődés érje a bűnösöket. — Ellenünk elkövetett bűneik oly nagyok, hogy megérdemlik, miszerint ez a felebbezés, melylyel a nemzet tes-

tén ismét egy fájdalmas sebet akartak ütni, s melyet mindnyájan oly egyetértő malicziával és cinizmussal irtak alá, utlevél legyen számukra, a mely őket megérdemelt rendeltetési helyökre, a fegyházba vezérelt majd.

Egyébként közöljük az alábbiakban egész terjedelmében e felebbezést, mely a „Nár. Noviny“ folyó évi 93-ik számában „Elynyomások“ czime alatt látott napvilágot. Hadd vegyen tudomást mindenki róla, mi pedig a szigorú kritika részrehajlatlan hangján gondolkozhassunk a további teendők minő irányban leendő megindítása felől.

A felebbezés szóról-szóra következőleg hangzik:

„Tekintetes alispáni hivatal!

Tisztelettel felebbezünk a kétszázalékos megyei adó ellen, a melyet a tekintetes megyei választmány július 6. és 7-ik napján tartott ülésében elfogadott s minthogy azt mi reánk, tót nemzetiségű honpolgárokra is kiterjesztette, kérjük magunkat felmenteni a fizetés alól.

Ezen megadóztatás czélja: megünnepelni hazánk ezredéves fennállását, megyei pénzsegélyvel támogatni a magyar kulturális egyesületet s fedezni Kossuth Lajos és Tompa Mihály emléksobrainak költségét.

Meggyőződésünk szerint, a ki valamit ünnepe, tegye azt a maga s nem más, idegen költségén.

Az historikus tény, hogy elődeink már ezer évvel ezelőtt, világlemlékezet óta bírák ezen hazát s így, mint-hogy a mi hazánk már ezer év előtt is meg volt, nem lehet kényszeríteni bennünket arra, hogy megünnepeljünk oly ténny, a mely tévedésen alapszik ugy történeti, mint a mi meggyőződésünk szempontjából.

Kulturális szempontból oly nyomoruságos helyzetben vagyunk, hogy nem szabad ápolnunk az ártatlan művészetet, sem dalárdát alapítani; tót iskoláink s irodalmi intézeteink konfiskálva vannak, ifjúságunk idegen földön jár iskolába s azon férfaink, a kik a Turóc-Szt.-Mártonban alapítandó tót gymnáziumra évenkénti 25 forintot szavaztak meg a megyei pénztárból, 1700 forintnyi büntetésre vannak elítélve. Micsoda kultúra ez?

Ilyen körülmények közt miként lehet követelni tó-

munka felségességéről, meg mit tudják ők mijéről firkálni — holott ő maga dologtalan, lusta, here, akit bizony nem ártana mielőbb felkötni.

Különben a szegény munkásasszonyok más dologban is másképp gondolkoznak. Persze színtén csak abból kifolyólag, hogy nem értik a férfiak helyzetét. Ők azt akarnák, hogy az embereik szombaton is, meg vasárnap este is csak ugy haza jöjjenek, mint más napokon.

No bizony, csak nem lesz olyan ostoba valaki, hogy ezt a két kedves estét elfűcsesolja s odahaza töltsé a pityergő asszonynép mellett.

Mert nem is tudnak azok egyebet, mint pity-regni!

Gergely Pista is mindig azzal mentegeti magát vándoló lelkiismerete előtt, hogy csak azért nem megy haza, mert a feleségének mindig panasza áll a szája.

Persze, hogy jobb is oda menni, ahová a szerelmes szóval csalogatják, forró csókkal tartogatják.

Ott van most is. A szegény panaszkodó asszony pedig talán épen azalatt, míg az urát a legszerelmesebben csókolgatja az a más valaki — meggyújtja odahaza a horpadt bádog oldalú lámpát.

A rossz, bűdös petroleum serezege szívárogo kereszttől a kanócfoszalányon s az eltört üveget feketére mázolja be a görbén égő láng füstje. Valami sötét-szürkés színű világlósság terjed el a szobában. Lassan, lomhán száll szét a nehéz világlósság, mint a hogy hegyek tetején, sűrű fenyvesek között gomolyog a párákba tört nehé felhő.

A szoba sarkában rozoga, keskeny faágyon fekszik két kis sovány gyermek. Hánykolódnak a besüppedt szalmájú zsákon, de sehogy se tudnak elaludni. Pedig nagyon szeretnének, mert azt hiszik, hogy ha aludni tudnának, hát akkor nem lennének éhesek. Lehet, hogy ily is van. Ők bizonyára jobban tudhatják, mint mi, a kik rendszeren jóllakva szoktuk várni az álmot.

Szeretnének elaludni. Hanem az álom kerüli őket. Hja hiába, az álom tündére is válogatós és ha kényelmes, jó levegőjű hálószobákba, pompás, széles ruganyos ágyakba szállhat be, hát akkor bizony elkerüli a szegény emberek odút.

A kisebb gyermek felül az ágyában.

— Anyáskám, éhes vagyok!

Az anya odamegy hozzá, megsimogatja a fejét, megcsókolja arcát s ugy mondja:

— Még nincs itthon apa, ő majd hoz!

— Mikor jön haza? — kérdi a másik.

lünk, hogy a terhes adót fizessük a magyarok művelődésének megyei egyesületére?

Anyagi tekintetben ugyszólván koldusbotra jutottunk a szörnyű adók miatt, a melyekből mit sem fordítanak a mi javunkra, számtalan rendőri-, kutya-, egészségügyi, utadó, stb. stb., kiszajtoltak belőlünk már minden velőt. Előre látható, hogy nemsokára abba a helyzetbe jutunk, mint már annyian földieink közül, hogy innét Amerikába szöktek el, a hol is a polgári szabadság élvezete mellett anyagilag és testileg is szépen fejlődnek.

Ha a nagytekintetű megyei hatóság ezúttal tűzné ki magának; segíteni ezen nyomorainkon, akkor örömet támogatnók, de ezen tervbe vett 2%-os adó oly káros, haszontalan és szükségtelen, hogy semmiképp sem fogadjuk el, a miért is alázattal kérjük a magy. kir. kormányt: méltóztatnék bennünket, tót honpolgárokat felmenteni ezen adó alól, melylyel bennünket terhelni akarnak, hogy ezen ünnepséget megülhessék s Kossuth és Tompa-emléksobrokat állíthassanak.

Kelt Tiszolozon, stb.“

A hazaárulásnak eme bizonyítványát a tiszolozói pánszlávok a kormány színe elé akarják vinni, hogy ez vélt sérelmeiket orvosolja. Nem a kormány, hanem a büntető bíróság ítélőszéke elé való ezen, a magyar állam nemzeti egységét oly merész hangon tagadó szennyirat.

Mert hiszen a tévtanok, melyek ezen felebbezésben ki vannak fejtve, tulhaladják a megengedhetőség legszélsőbb határait. — A felebbezés tenorjában merész támadás van intézve a magyar nemzet legszentebb érdekei ellen. — Ha tovább is zsebre tett kezekkel engedjük ezen mérges gombamódra szaporodó téves eszméknek a terjeszkedését, ugy ezek mihamar annyira elfekélyesednek a nemzet testén, hogy orvoslásuk később csak rendkívül kritikus eredménnyel járó operációk segítségével kísérhető meg.

A tiszolozói pánszláv-hordának nem kell a milleniumi ünnep, mert ők e hazát már ezer év előtti időkben, emberemlékezet óta lakták. te-

— Nemsokára.

— És hoz sok enniavalót?

— Sokat, nagyon sokat!

— Sokat! — ismétli a leányka. Azután nyugodt

megadással ráhajta a fejét kis testvérkéje karjára.

Lélegzetvételük mindig gyorsabb lesz, kis sápadt arcuk kipirul Elaluzsznak. Még mosolyognak is álmukban. Bizonyára sok, nagyon sok kenyeréről álmodnak.

Gergelyné felkel az ágy széléről, ahol eddig ült, fejét tenyerébe hajtva könnyes szemmel nézve, két kicsiny gyermekére. Az asztalhoz megy, a lámpa kanóczát lehuzza, hogy kevesebb petróleum fogyjon. S amint ott ül az asztal mellett férjét várva, a fejét olyan nehéznek érzi, hogy le kell hajtania a kezébe. Ugy ül azután ott némán, esendesen.

Az arca még fiatal, de a nyomoruság végig húzgálta idő előtt ráncokkal. Olyan fiatalon megtört szelid alak az egész, a minővel tele van a világ. Járnak-kelnek, ide-oda, itt is látni, ott is látni, sajnálja is őket mindenki, csak épen azok nem, a kik miatt örökké könyes a szemük, panaszos az ajkuk.

A fali óra már a tizenkettőt is elűtötte. Az asszony bágyadt, fáradt tekintettel néz maga elé és türelmesen vár. Hozzá szokott már a türelmehez. Hanem azért a várakozás alatt mégis sok olyan dolog jut az eszébe, a melyet jobb lett volna már végképen elfeledni.

Élénken elevenül fel előte az egész jelenet. Mikor édes apja, a szegény vén ember kérve-kérte, hogy ne menjen feleségül ahhoz a korbély legényhez. Hogy ígérte akkor Pista esküdözve, hogy megjavul! Meg is javult. Egy kis időre Mig lent laktak a kis falucsukában, boldogok is voltak. De azután feljötték ide, ebbe a nagy városba. Az ura azt hazudta, hogy itt jobb munkája akad. Az apja mondta ugyan, hogy a régi szeretője kedvéért igyekszik fel, de ő nem hitte akkor sem, nem hiszi most sem.

— Nem hiszem, nem igaz — mondogatja most is magában.

De mintha mégis hiáné. S mintha mégis félne ettől a szörnyű gondolattól. Igyekszik másra gondolni. De nem megy sehogysem. Mindig csak erre tér vissza.

Ha igaz lenne, hogy a férje megcsalná! Ha nemcsak korbély lenne, de gazember is!

A kétségbeesztő gondolat ráfonódik a lelkére, mint valami óriási mérges kigyó. Bele-belemar a szívébe, fojtogatja. Kétségbeesetten vergődik a szegény asszony.

— Hátha most is ott ül mellette! A heti bérét

T Á R C Z A.

Ünnep estéjén.

Irtá: Vértesy Gyula.

Vasárnap este volt. A meleg nyári este késői homálya rászállt arra a szurtos, keskeny külvárosi utcára, melynek így még csak tűrhetőbb képe volt, hogy a nappal világlóssága nem tette teljesen láthatóvá mindazt a szennyet és piszkot, mely össze van halmozva ezekben a zugutcákban, a levegő nélkül való tenyéryni udvarokban s a tulzfolt munkás-lakokban.

Az utca csöndes, néptelen volt. A munkásasszonyok, akik nem győzték férjeiket hazavárni azok már behúzódtak lakásaikba, a munkásurak pedig még nem kegyeskedtek hazajönni. Hogyis jöttek volna! Hiszen még csak tizenegy óra volt s a heti keresményükből még tartott, hát csak nem szentségteleníthették meg a vasárnapot azzal, hogy egy kis pénzt is vigyének haza szerencsétlen asszonyaiknak.

Persze, hogy ők ezer mentséget találnak arra, hogy miért verik el minden fizetési nap után a pénzüket. Azért, mert egy heti keserves munka után kell a testnek egy kis szórakozás; mert nekik is joguk van élvezni, mert ők sem barmok, akik az életet mulatság nélkül éljék végig, s csak azért dolgozzanak, hogy fiaiknak legyen valami kis pénzü, amit azután előljárójában elkölthessenek.

Hogyne, majd ők bolondok! Keressenek majd a kölykök maguknak, ha költeni akarnak. Ők csak azért keresnek, hogy maguk elmulathassák. S nekik ehhez van is joguk. A „Kenyér“ is azt írja hét-hét után, pedig a „Kenyér“ szerkesztője okos ember, akit nagyon meg kell becsülni, amiért, hogy nemcsak újságot csinál nekik, hanem jószágos módon le is ereszkedik hozzájuk. Velük van mindég, velük mulat. Segít elkölteni a pénzüket.

Oh, önök azt talán nem is hiszik, hogy némelyik kérges tenyerű munkásnak micsoda óriási gyönyörűsége az, ha egy-egy jólöltözött, finom kezű ur annyira megtiszteli őt, hogy keresményét kegyeskedik vele elkölteni.

Csak a munkásasszonyok, akik előtt uraik, néha mentségképen, néha diésekvészképen elmondják, hogy Rédy tekintetes ur, a lapjuk szerkesztője is velük volt, hát azok a hígvélő asszonyok ahelyett, hogy igyekeznének osztozni a megtiszteltetés diésekvéségében, hát rendszerint kijelentik, hogy Rédy ur egy nyomorult éhenkórász, aki velük tartatja el magát, és hogy gyalázat tőle, mindég a

hát ők az ország jogszerű birtokosai, mi csak jövevények vagyunk. — Mi vagyunk a történelem meghamisítói, mi, kik nemzeti önállóságunk ezredéves időszakának határkövéhez immár százados küzdelmek után eljutottunk; mi, kik az ezredéves fenállás magasztos ünnepének méltó megünnepléséhez, a világ osztatlan rokonszenvvel párosult érdeklődésének megnyilatkozása közben előkészületeket teszünk.

Kossuth Lajos, az emberi jogok bátor védője, a népszabadság idealizmusának ezen legendás alakja, kinek emléke a népek szívében, mondhatni, vallásos kegyelettel őriztetik, nem kell nekik, mivel magyar volt — Tompa Mihály, a virágok eme isteni ihlettel megszállott lánglelkű dalnoka, idegen előtők s emlékének kegyeletos megörökítése sérti emberbaráti érzelmeiket s ezer év előtti időből származó hazafiságukat.

Minden idegen előttük, a mi magyar; a magyar állameszme elleni harezot nemzeti kötelességüknek tartják.

Ha annyira nem tudnak kibékülni az egy ezer év nemzeti küzdelmei által szentesített helyzettel, ha teljesen idegeneknek találják magukat e haza földjén, ugy hagyják itt ezt az országot, melynek politikai helyzete ellentétben áll ezer év előtti időből származó felfogásukkal, keressenek más hazát s ne legyenek Judásai annak az eszmének, melynek itt e hazában, a nemzet tulnyomó többsége, milliók és milliók a hívői és követői.

Ha pedig ezt tenni nem akarják, ugy szakszabadságuk eddigi magatartásukkal s ne rohanjanak eszeveszetten azon az uton, melyet egy idegen befolyás jelölt meg számukra, melyen, ha tovább is megmaradnak, a nemzet haragja előbb-utóbb sújtani fogja őket

Megyebizottsági közgyűlés.

— 1894. szeptember 4. —

Gömör megye rendkívüli bizottsági közgyűlést tartott folyó hó 4-én, melynek legfontosabb tárgya a megyei pénztári hivatal ellátásáról való gondoskodás volt. Szentiványi Géza ugyanis — a kit a júliusi közgyűlésen a kandidáló bizottság — szerintünk nem egészen törvényesen — jelölt, a közgyűlés pedig könnyelműen megválasztott, másfél hónapi huzavona után elvégre is arra határozta el magát, hogy az alpenztárnoki állásról lemond, s ezen elhatározását hivatalos beadványban az alispánnak elő is terjesztette.

Ezenkívül Ragályi Géza főpenztárnok a neki szabályszerint kijáró szabadságidejét igénybe ohajtván venni, ez iránti kérvényét szintén benyújtotta, mi által a megye azon eshetőség előtt állott, hogy pénztárnak kezelése egyelőre megakad. Ily válságos dolgok fölött természetesen egyedül a közgyűlés lehetett hivatva határozni.

Hogy kemény dió volt a kérdés, eléggé mutatja az, hogy az állandó választmány reggeli 9 órától 11-ig foglalkozott az ügygyel, míg végre is sikerült a primipilusoknak megállapodásra jutniok, s ennek köszönhető, hogy a közgyűlés teljesen eszementes lefolyású volt, bár az ingerültség széles körökben nagy volt, mert sokan úgy fog-

neki vitte! Pompás vacsorát esaptak, míg ők itt éheznek. Talán épen most öleli, csókolja . . .

A bágyadtényű szemek kigyulnak, sápadt arca kipirul, míg halk hangon beszél magában magának:

— Öleli, csókolja, mi meg itt éhezünk! Vad gondolat cikázik át agyán:

— Ha igaz lenne: megölné azt az embert!

Es a férj épen ebben a pillanatban lép be. Mámorosan, tántorogva.

Eléje megy, a szemébe néz hosszasan s így kérdi:

— Hol voltál?

Az durván ellöki s dadogja:

— Mi közöd hozzá. Látod, hogy ittam.

— Kenyeret hoztál-e?

— Én jól laktam. Nem elég ez neked? Jaj, te, de pompás vacsorát is esaptunk!

Kivel?

— Akarod tudni? — kérdi buta mosolygással a részeg ember — akarod? Hát Birivel. Az ám nem olyan könyzacsó, mint te vagy. Nem is olyan sovány. Mindig nevet és kövér, piros.

Nagyot esettint a nyelvvel s azután végig dől az ágyon.

Az asszony egész testében reszkette állt az asztal mellett. Halántékán csak egy kalapáltak az erek. Agyában örült gondolatok kergették egymást. Szeme előtt csak egy lebegett, egy vágy: az asztalon heverő nagy kenyérvágó kés — Szinte gépiesen nyult utána s a kezébe szorította.

Es e pillanatban egész világosan állt előtte, hogy neki joga van megölni azt az embert. — A bosszura vágyó állat vad arca volt már ekkor az a szelid szenvedő arc. Vadul lóbogott szeme lángja s szinte látta már, hogy fog kiserkedni a vér a szurás nyomán.

Még egy pillant és bemeit a szívébe. Jól célzott, épen a biztos irányban tartotta. Ekkor a részeg ember félálomban motyogni kezdett:

— Sajtot, szálamit hoztam a gyerekeknek — meg te is ehetsz — a kabátomban van — vedd ki . . .

Es az asszony? . . . szépen ledobta a kést és möhön elkezdte kutatni a kabátot. Meg is találta benne az ennilót, felköltötte a gyerekeket s boldogan nézte milyen jóízűen eszik. azután a maradékot maga is megette. A gyerekek jóllakva még fecsegni szerettek volna, reájuk szólt:

— Csútt, apa alszik!

ták fel a dolgot, hogy a Szentiványi eljárása a megyei intézmény komolyságával, jelentékenységevel alig egyeztethető össze.

Szentiványi Árpád felkérte a közgyűlés nevében Ragályi Géza főpenztárnokot, hogy tekintettel a súlyos viszonyokra, ezuttal vonja vissza szabadidő engedélyezése iránt beadott kérvényét; a mit Ragályi — miután okosabbat esakugyan nem is eselekedhetett — nyomban teljesített is, s így legalább a megyebizottsági közgyűlés nem jutott abba a furesa helyzetbe, hogy egyik legderekabb tisztviselőjének méltányos és jogos kérelmét meg kelljen tagadnia. Az alpenztárnoki állás betöltésére nézve ideiglenesen a rendes őszi közgyűlésig, ugy intézkedett a közgyűlés, hogy felhatalmazta Bornemisza László alispánt, hogy helyettes nevezzen ki. Ugy értesülünk, hogy e felhatalmazás alapján Bornemisza László alispán ideiglenesen Horváth László osztrák földbirtokost ideiglenes helyettes alpenztárnokká ki is nevezte, s ő letétén a hivatali esküt az árpápenztár kezelését átvette.

A közgyűlés további folyamán a főispán Kossuth József eszi lakos ügyvédet tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki s az esküt Kossuth nyomban le is tette.

A belügyminiszter rendelete olvastatott fel azután, melyben felhívatik a megye, hogy a közigazgatási járásokat ujjal szervezze és ossza be, még pedig ugy, hogy a közigazgatási székhelyek a járásbíróságok székhelyeivel mindenütt egyvüvé helyeztessenek. Az ügy tanulmányozás és javaslattétel végett kiadott az e célra már régebben alakított nagyobb bizottságnak.

Végül a rendkívüli szárazságra való tekintettel elhatározta a közgyűlés, hogy míg a szárazság tart, a legelő marhák a folyóvizekben is megittathatók; és a szolgabíróságok utasítottak, hogy az ártalmas és mérges anyagoknak a folyóvizekbe való vezetését — mint ez legközelebb a horkai celulosegyárnál is történt — teljes hivatali szigorral akadályozzák meg.

Ev. ref. lelkészi értekezlet s egyházmegyei gyűlés.

Mult hó 30-ik napjára hívta össze az egyházmegyei elnökség — kölesönös megállapodás szerint — az egyházmegyei gyűlést; s ennek helyül a gyűlést tartó egyház — Beretke — előleges intézkedésének tudomásul vételével — Tornallyát tűzte ki. Lehet, hogy a hely alkalmas volta hozta aztán magával, miszerint a gyűlés sokkal látogatottabb s népesebb volt mint ha az, sorrend szerinti helyén Beretkén tartatott volna meg.

A közgyűlés — nevezett helyen — a lelkészi lakban tartatott meg. Ugyanitt ülésezett megelőző napon délután a lelkészi értekezlet is, melynek lefolyásáról a következőket említhetem meg. Az értekezlet Csabay Pál ért. elnök egy szépen kidolgozott, mindvégig érdeket keltő jelképes beszéddel nyitotta meg. — Ennek elhangzása után áttért az értekezlet az elnök által jelzett tárgysorozat megvitatására. Elsőben is azon bírálat olvastatott fel, mely a simoni-i értekezleten kitűzött pályaműve (aratási utvacsorakor mondandó egyházi beszéd) érkeztett három munka sorsa felett volt hivatva dönteni. — De a bírálok ezenurisztikus tolla — mindjárt a bírálat elején — oly kérlelhetetlen módon huzta keresztül a pályázók valamelyikének számítását a kitűzött pályadíjra nézve, hogy két társának volt oka gondolkodni eme latin példabeszéd igazsága felett: „Sorsbona, nihil aliud“ s egyszersmind éledő reménnyel, biztatólag magokban szölni: „Ember küzdj és bizva bízzál.“ Különösen, ha meggondoljuk, hogy a jelenleg ki nem adott pályadíj nagyt. esperes ur által megkésztetett, e szerint a lehetőség is megmaradt, hogy a nemes versenyre keltek valamelyikének munkája — a bírálok teljes, elismerő nyilatkozata mellett — nemcsak az érdemkönyv lapjaira, hanem ezzel kapcsolatosan a pályadíjra is érdemesítették fog. Majd az egyházmegyei közgyűlés ügyrendje, valamint az országos lelkészi nyugdíjintézet alapszabálytervezete felett folytatott az értekezlet az ügyszé méltó érdemleges vitát s határozatát, valamint esetleges észrevételeit, illetve módosztatást írásba foglalva — tudomásul vétel és elbírálat végett az egyházmegyei közgyűlésre felterjesztetni határozta. Minekutánna még kevésbbé fontos ügyeket hallgatott meg s döntött el határozatilag, az értekezlet az elnök lelkész által feloszlatattatott.

Következő napon — a kitűzött időben — reggeli 9 órákor az egyházmegyei közgyűlés nagyt. esperes ur imája s előbeszède után általa megnyitvatván, első tárgyat rendes szokás szerint az esperesi jelentés felolvasása képezte. S ebből kitűnt, hogy lelkészeink és tanítóink serényen forgolódnak azon szerény körben, hová őket Istennek kegyelme s a hívek bizalma helyezte. De kitűnt e jelentésből még az is, hogy egyházaink áldozatkészsége — daczára a jelenkor súlyos követelményeinek — nem lankadt el, sőt a hagyományos prot. szokáshoz híven most is szívesen adja filléreit a nemes és szent célokra. Ezen áldozatkészségnek — a többek közt — szép tanujelét adta a *tornallyai* ev. ref. egyház, a mely régi tornyának kijavítását 2650 frtnyi költséggel nemsokára már befejezi, a *zadorházi* leányegyház hívei, kik új iskolát építettek s templomukat kijavították stb.

Azonban a mily örömmel s jól eső érzéssel fogadta s hallgatta a közgyűlés az esperességi jelentésnek a szívek ezen magasztos megnyilatkozását magában foglaló részletét; éppen oly leverőleg hatott a jelen voltakra a nmélet, vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak azon rendeletéről szóló tudósítása, mely a lelkész-tanítószágok beszüntetéséről értesítette egyházmegyénket. — E rendeletnek tudomásul vétele után — azon elvből indulva ki egyházmegyénk — miszerint ezen hivataloknak beszüntetése s ezen egyházakban okleveles tanítószágok szervezése olyan terheket vonna maga után, melyeket a nevezett egyházak meg nem bírhatnának. — pénz pedig annyi nem áll rendelkezésünkre, melylyel a szükség pillanatában nemcsak a megválasztandó tanítókat, hanem a tanítósgától rendeletileg eltiltott lelkészeket is, a tisztességes megélhetés állapotába helyezhetnénk, továbbá tekintetbe

vevén azt, hogy a mint a multban, ugy a jelenben is nagy önfeláldozással teljesítik lelkész-tanítóink a népnevelés terén kötelességeiket; végül, mivel az ev. ref. vallású hívek között, mint az előtt, ugy most sincs oáza, termő-talaja, sem a pánszlávizmusnak, sem a dákoromanizmusnak; ellenkezőleg, szellemi nevelőinek vezetése alatt mindenkor a haza javát s az állam érdekét célzó szabadelvű törekvéseknek buzgó előbarczosai valának: tehát, mindezen felsorolt bizonyítékok arra készítettek egyházmegyénket, hogy a lelkész-tanítószágok ügyének rendezése, illetve meghagyása érdekében az egyházkerületre felebbezzék, mely az egyetemes konvent, mint illetékes hatóság utján szorgalmazza ezen ügynek javunkra való eldöntését. — Ugyanezen miniszteriumi rendelet folytán felhívattak mindazon egyházak, hogy az oklevél irgyszerzését követelő ezen rendeletnek eleget tegyenek, mert sem az egyházak állami segélybe, sem a tanítók állami nyugdíjhoz igényt nem formálhatnak.

Jelentés tétetett továbbá arról, hogy *Thury* Sándor hubói ref. lelkész *Gesztre* (Borsodmegye) hivatván meg lelkész-pásztorul, eltávozásával a jelzett lelkészi hivatal megüresedett, s minthogy a választás már meg is történt; így Hubóra a jövő évi tavaszi közgyűlés által *Pál Ferencz* rimaszombati s-lelkész fog beerősítettetni. — Ezen ügyből kifolyólag tudomásul vette egyházmegyénk, hogy megyénkbeli a *Nagy-Kaposton* tartandó egyházkerületi gyűlésen három ifjú lelkészünk, u. m. *Molnár* József naprágyi, *Réthy* Andor a-kálósi és *Pál* Ferencz hubói lelkészek tognak rendes lelkészekké felszenteltetni.

A súlyos veszteség érzetével emlékezett meg az esperesi jelentés br. *Vay* Miklós egyházkerületi főgondnokunknak elhunytáról s azon mély gyászról, mely az ev. ref. egyházat az ő halálával érte. Egyházmegyénk is mély megilletődéssel vesz tudomást e gyászestéről s jegyzőkönyvében örökíti meg azon férfi halálának emlékeztetét, a ki magas állásában sem feledkezett meg soha egyházáról, sőt haláláig kiváló gondoskodásának tárgyát képezte és nemcsak szóval, hanem tettel is mindig megmutatta mivel tartozik a hívő lélek vallásának, mit köteles teljesíteni azon egyén, a kit társadalmi állása, rangja gondviselészerű jöltevőjévé avatott hitfelekezetének, egyházkerületének.

Ez év folyamán egyházmegyénket sem kerülte el a halál angyala, mert hirtelen egymásután két családot ért súlyos veszteség a családok elhunytával. Két apával kevesebb, két ismert egyházi hivatalnokkal lett szegényebb egyházmegyénk. Az egyik *Lenkey* Pál inolai lelkész, a másik *Székelly* Bertalan rec-kei tanító volt. Mindkét helyre hivatalnok berendelése válván szükségessé. Imolára *Somogyi* János lelkészi oklevéllel bíró tanító rendeltetett be ideiglenes minőségben. Reeskere pedig ifj. *Fővenyessy* Bertalan okl. tanító választatott meg a presbiterium által rendes tanítóul. *Kovács* Ede runyai tanító pedig dubicsányi államilag segélyezett községi iskolához választatott meg rendes tanítóvá.

Az esperesi jelentés felolvasása után a lelkészi értekezlet szölnő tudósításában is említett ügyrend és országos lelkészi nyugdíjintézet alapszabálytervezetét vette beható tárgyalás alá, mely utóbbinál a lelkészi értekezlet javaslatát elfogadva a nyugdíj kiosztásánál az osztályozást törölni s az egyenlőség elvét — mely a szerzet törvényének inkább megfelel — kimondatni határozta.

Majd az isk. vál. elnök jelentése olvastatott fel s ezzel kapcsolatosan *Varga* Antal bákai lelkész helyére — ki betegségére való hivatkozással iskolalátogatói tiszteről lemondott — *Szék* Gyula uzapanyiti lelkész választatott meg.

Végül az egyházmegyei közgyűlés, miután egyéb peres ügyeket megoldott, áttért azon fegyelmi ügyek feletti tanácskozásra, melyek szintén a közgyűlés illetve az egyházmegyei bíróság jelen ülésében voltak elintézendők. E fegyelmi ügyek közül, minthogy a közönséget közelebből érdeklő dolog — különben is e hírlap utján közölni fog, — e tudósításom keretébe felvenni nem látom időszerűnek s csak annyit említek meg még, hogy a gyűlés délután 1/2 3 órákor ért végett, s elképzelheti bárki is, hogy a megterített asztalhoz hívni kétszer senkit sem kellett, mert mindenki sietett, hogy a lelki élvezet után, a testnek is megadja a magát, elégtételeül a hosszas várakozás miatt.

Somebody.

Hírek és vegyesek.

A pap árvái. Olvasóink nagy része még bizonytalannal emlékezni fog erre az odiosus ügyre, mely a Kossuth-gyász napjaiban Csizy Miklós simonyi-i ref. tanító és özvegy Osváth Istvánné ottani postamester között felmerült. Csizy — mint tudva van — egy hírlapi tudósítás utján abba a gyanuba keverte özv. Osváthné urnót, hogy a Kossuth-szoborra begyűlt adományokat nem akarta postai uton rendeltetése helyére szállítani csupa túlzott, hivatalos loyaltitásból. — A méltatlanul megtámadott tiszteletreméltó özvegy reputációja érdekében mi akkor elmondottuk véleményünket, és azon kérdést intéztük az ev. ref. egyházmegye vezérfőhathoz, hogy összegegyeztetőnek tartják-e a tanító hivatásával azt, hogy ily és ehhez hasonló megtámadással bánson meg olyan nőt, ki ugy tragikus halállal elhunyt kitűnő férje érdemeinél, mint saját kifogástalan egyéniségénél fogva az egyházi testület részéről inkább *támogatásra* tarthatna számot. Azóta nem foglalkoztunk az ügygyel, miután az illetékes tényezők megindították az eljárást. Molnár József, az egyházmegye ügyésze panaszt emelt Csizy ellen az egyházmegyei bíróság előtt, mely mezejtette a hivatalos nyomozást. Az ügyben a mult hó 30-án tartott egyházmegyei gyűlés befejezésével megalakult egyházi bíróság megtartotta a tárgyalást és kimondta ítéletét. A vizsgálati iratok felolvasása által Csabay Pál balogi lelkész, előadó ismertette az ügyvet, majd Molnár József ügyész adta elő vádindítványát s minden részről konstatalva lett, hogy Csizy Miklós méltatlanul rágalmazta özv. Osváth Istvánnét; sőt ugyanez ügygyel kapcsolatban Csizy ellen oly eselekmények elkövetése állapítottatott meg, melyek miatt az egyházi bíróság ítéletét nem is lehet tulságos szigorúnak nevezni. — Hosszas tanácskozás után Nagy Pál esperes, mint az egyházi bíróság egyik elnöke délután 1/2 3 órákor hirdette ki az ítéletet, mely szerint Csizy Miklós az Osváth Istvánné ellen elkövetett rágalmazásban vétkesnek kimondatik s a súlyosító körülmények figyelembe vételével Csizy a tani

tői özvegy-árvagyamolda alapja javára fizetendő 25 frt pénzbüntetésre ítéltetik s ezenfelül megfosztatik a legközelebbi 3 évre azon jogától, hogy az egyházmegye kebelében tiszteletbeli hivatalt foglalhasson el. Miután ez ügyből kifolyólag lapunk is kvalifikálhatatlan támadásokkal illetetett, az egyházi bíróság ítéletét mi magunkra nézve is azon elégtételül fogadjuk, hogy ez ügyben elfoglalt állásunk helyes és az igazságnak megfelelő volt, a mit különben az egyházi bíróság előtt megjegyzés-képen az ügy előadója is kijelentett.

Kubinyi Aladár, a rimaszombati törvényszék köz-tiszteletben és szeretetben álló elnöke, szabadságidejének leteltével f. hó 3-án hazakeresztelt és 4-én át is vette a fontos állásával járó elnöki teendőket.

Lelekes-választás. Jolsva-Taploczán a Philadelphya Manó lelekes elhalálása következtében megüresült lelekesi állomásra a választás folyó év szeptember 2-án ejtett meg. — Az egyház hívei, a kik a lelekes-választást megelőzőleg két héttel a lelekesi hiványt — lakás és kerten kívül — a zsinati törvényeknek megfelelőleg 800, azaz nyolcz-száz forint minimális összegig egészítvén ki, egy-akaratlanul s egy értelemmel lelekeszökök: Zúz Pál nagyrőzei segéd-lelekeszt választották meg. — A választást megelőzőleg ki lett küldve próbára Zúz Pál nagyrőzei s-lelekesz, ki épületes, szónoki hévvel elmondott templomi beszédével annyira megnyerte a hallgató-közönséget, hogy a választó-joggal bíró hívek az isteni tisztelet után kijelentették a főesperest helyettesítő Terray Béla süvetei lelekes előtt, miszerint minden további próbára való meghívás szándékáról lemondanak, s lelekeszökök egyhangulag Zúz Pál s-lelekeszt választják meg.

Papszentes Jászón. A prémontrei kanonok-rend ősi templomába Jászóvárott múlt hó 24-én szép ünnep folyt le. A rendtagok ifjabb generációjának három tagját áldozó pappá szentelte fel Schopper György rozsnói püspök. Felszenteltettek: Vály Tibor, Sztrache Bódog, Kelemen Szaniszló.

Körorvos választás. A harkási egészségügyi-kör orvosi állását folyó hó 31-én töltötték be választás útján, mely Tornallyán tartatott meg. Hét pályázó volt, s ezek közül egyhangulag választották meg: dr. Gaál Gusztáv, jelenleg katonai segéd orvos-helyettes Komáromban. A jeles képzettségű és rokonszenves fiatal orvos, ki még csak ez évben nyerte el oklevelét, nagy nyereség lesz a harkási körnek, melynek egészségügye a megajtott választás folytán gondos kezekre bízatik. S ez alkalomból üdvözöljük a megyei közegészségügyi e derék ifjú bajnokát, a ki bizonyára be fogja váltani azokat a szép reményeket, melyeket tehetségei és megnyerő egyéniségénél fogva társadalmunk méltán fűz hozzá.

Hymen. Közöltük már, hogy városunk jeles szülötte dr. Szabó Elemér ezredorvos jegyet váltott *Szendefy* Cilla urhölgygel. A szép frigyvet az örömszülők a következő jelentésben tudatják: I. „Dr. Szendefy József magy. kir. nyug. honvéd főorvosorvos örömmel tudatja Cilla leányának dr. Szabó Elemér magy. kir. honvéd ezredorvos ural történt eljegyzését — Székes-Fehérvár, 1894. aug. hó.” — II. „Szabó György Rimaszombat város polgármestere és neje szül. Maléter Matild örömmel jelentik fiuk dr. Szabó Elemér magy. kir. honvéd ezredorvosnak Szendefy Cilla kisasszonnyal eljegyzését. — Rimaszombat, 1894. augusztus hó.”

Uj főgimnáziumi tanár. A helybeli főgimnáziumba a Sarudy György tanár eltávóása folytán a vallás- és közoktatásügyi miniszter Lennér Gyula főgimn. tanárt nevezte ki. A jeles professzor nem ismeretlen nálunk s a főgimn. tanári kara kiváló erőt nyer benne. Szívesen üdvözöljük körünkben a rokonszenves tanárt.

Alapos czáfolatban válaszoltak a murány-hosszú-rétek arra a gyanúsításra, mellyel kortesfogásból illeték Velky Jenőt, a nyíregyházi ág. ev. egyház hazafias érzelmű, derék segédlelkészét. Ugyanis a múlt hó 25-én tartott lelekesválasztáson murány-hosszuréti lelekeszvé választották meg Velky Jenőt, még pedig imponáns szótöbbséggel, a mennyiben Velky 71, ellenfele pedig 5 szavazatot kapott.

Uj vasuti osztálymérnök. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a Czillinger Ferenc főmérnök Rozsnyóról Budapestre lett áthelyezése folytán megüresedett rozsnói osztálymérnöki állásra: Ledniczky Péter volt rimaszombati osztálymérnököt nevezte ki.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter Óó Dezső, a nyelv- és történettudományi szakra képesített okl. polgári isk. tanítót és okl. tanítóképezdeji tornatanárt a nagyrőzei középkereskedelmi iskolával kapcsolatos polgári iskolához a XI-ik fizetési osztályba nevezte ki. — Brinich Ede József királyi törvényszéki díjnokot az igazságügyminiszter a rozsnói járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Gömörmegei művész sikerai. *Holló* Barnabás fiatal szobrász, ki az Akadémia sikerült Széchenyi emléktábláját készítette, megmintázta nagynevű történettudósunk Salamon Ferenc mellszobrát, melyet a fiatal művész várkert-bazári műtermében a jeles professzor egykori tanítványai és családjának tagjai közül többen megtekintették. s dícsérettel nyilatkoznak a meglepő hűségéről, mellyel az elhunyt tudós arczonásait a fiatal művész megörökítette. Ugy értesülünk, hogy a sikerült mellszobor Salamon Ferencnek a Kerepesi-temetőben állítandó síremlékét fogja díszíteni.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter Vincenty Izidor újvidéki középkereskedelmi iskolával kapcsolatos polgár iskolai rendes tanítót eddigi minőségében a nagy-rőzei polgári iskolához helyezte át.

Templomszentelés. A kokovai izr. hitközség folyó szeptember hó 9-én délután templomszentelési ünnepet rendez, melyre az érdekeltekhez kibocsátott díszes meghívót az izraelita hitközség elnöksége nevében Neumann Ignác, Haas Salamon és Zeidner Bernát írták alá.

Műkedvelők színelőadása. Abból az alkalomból, hogy a rozsnói-egyházmegyei tanító-egyesület ez idén Rimaszombatban tartotta meg rendes évi közgyűlését, a helybeli legfiatalabb közimvelődési egyesület: a katolikus kör műkedvelői színi előadást rendezett a tömegesen érkezett vendégek tiszteletére. Az előadás folyó hó 4-én este a „Hirom Rózsa” disztermében tartatott meg, mely zsufolásig megtelt nagy és díszes közönséggel. A műkedvelők ezuttal Berezik „Parasztkisasszony” cz. népszin-

művet adtak eio kítőno betanulással s oly routinnal, a mely gyakorlott színészeknek is becsületére vált volna. A főbb szerepekben Hollósy Mariska, Mihályi Lajosné és Sarinay Margit, valamint Mihályi Lajos, Bónis Béla és Beregszászy Béla ragadták körül tapsokra a közönséget, míg a kisebb szerepekben Hollósy Anna, Majoros Erzsike, Király Anna és Tóth Aranka, s ifj. Rábelly Miklós, Knöpfler Viktor, Fráter József, Gelb Ignác és Uthy Béla derekasan megállották helyüket, s általában a darab sikerült előadásával a szépszámu közönségnek egy igen élvezetes estét szereztek. Az előadásnak anyagi sikere is teljesen kielégítő s a katolikus kör alapját meglehetősen összeggel fogja megnövelni, a mennyiben a tiszta jövedelem a száz forintot jóval meghaladja.

Táncmulatság. A nyári szünidő alatt itthon tartózkodó egyetemi ifjak — számszerint ugyan kevesen, — de annál nagyobb lelkesedéssel állottak össze, hogy egy táncmulatságot rendezzenek. Folyó hó 2-án a Széchenyi-kertben összejött egy kis de díszes társaság, mely aztán kitűnő kedélyvel töltötte el a délutánt és együtt maradt késő estig. Ha a rendezőség kissé korábban és szélesebb körben mozgolódott volna, bizonyára nagyobb anyagi siker is jutalmazta volna fáradozásukat; így azonban csak az erkölcsi sikerrel kellett beérniök, melyei meg is voltak elégedve.

A rimaszombati dalárda hangversenye. Szorgalmasan folynak a próbák, derék daliraink sok lelkesedéssel gyakorolják a szebbnél-szebb darabokat, hogy vasárnap délután a Széchenyi-kertben bemutassanak a közönségnek néhány új, most betanult dalt is. A falragaszok feltűnően hirdetik a koszos dalárda táncmulatsággal egybekötött hangversenyét, mely folyó hó 9-én vasárnap a városkertben tartatik, s melyre a dalművészet minden őszinte barátját meghívja a buzgó rendezőség. Belépti-díj 40 kr. kezdete délután 1/2 3 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak — A közönség figyelmét felhívjuk a szórakoztató mulatságra, melynek erkölcsi és anyagi sikerét egyébké biztosítja az is, hogy abban az időben városunkban nagyszámu katonaság fog tartózkodni, kik bizonyára tömegesen vesznek majd részt a mulatságon, hogy a rimaszombati koszos dalárda remek nótáit élvezhessék. Ugy halljuk, hogy a rendezőség lépéseket tesz az iránt, hogy az itt időző katonai zenekarok közül valamelyiket megnyerje a mulatság élvezetességének emelésére. — Ezek kapcsán megemlítjük, hogy a folyó hó 16-án Putnokon rendezendő nagy hangversenye is erősen folynak az előkészületek, s a dalárdát ez alkalommal számos pártoló tagja is kíséri útjában, melyről bizonyára újabb babérokkal fognak jeles dalnokaink hazatérni.

Katolikus tanítók gyűlése. A rozsnói-egyházmegyei r. kath. tanító-egyesület közgyűlését folyó hó 4-én tartotta meg Rimaszombatban. A gyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk sebtében a következőkben adjuk: **Marsó Géza** kanonok egyházmegyei tanfelügyelő egyházi elnök kulturtörténeti elnevezésű alakja megnyitó beszédében a vallás-erkölcsi nevelés fontosságát bizonyítja; szép, tartalmas megnyitó beszéde a lapokban közzététetni határozatott. — A főjegyző jelentése a bizottság és a 8 kör évi működésének hű képét tárja fel, mely a tagoknak ügybuzgósága mellett tesz tanbizonyosságot. — A főpénztáros jelentéséből kitént, hogy az egyesület összes vagyona 1619 frt 02 kr. — A segély-egyesületnek főpénztáros jelentése szerint évi bevétele volt 102 frt 09 kr. — Mindkét pénztárt vizsgáló bizottság jelentése után a két főpénztárosnak a felmentvény megadatik. — Könyvtáros jelentéséből kifolyólag egy bizottság választatik a megüresülő művek kijelölésére. — Az alapszabály-tervezet hosszas megvitatás után elfogadtatik s az illetékes miniszteriumhoz megerősítés végett felterjesztetni határozatott. — A pályamunkákat bíráló bizottságnak jelentése szerint azon eredmény lett, hogy mindkét tétel szerzője Timár István oszgyáni tanító, kinek a pályadíjak nyomban kiadattak. — Segélyezésben 3 tag részesítettet 15, 10 és 5 forinttal. — Indítványok letárgyalása után elnök a gyűlést berekesztettnek jelentette ki. — Erre a gyűlésen részt vett tanítók és a vendégek az izléssel terített asztalokhoz ültek s emelkedett hangulatban töltötték el a jó magyaros izléssel elkészített ebédet.

Táncztanítás. Dobránszky János táncztanító, mint értesülünk ez idén is rendszeresen fogja oktatni a serdülő fiatalságot a tánc művészetére. A tánczórak megkezdésének határdejéről falragaszok útján értesül a közönség.

Rimaszombati állapotok. Ezen a czímen a virslis és a szalámi-készítők hivatalos közlönye egy szagszerű czikben reflektál arra a kritikára, melyet a Rimaszombat közegészségügyi és köztisztasági viszonyainak védelmére nemrég megüretük. A virslis egyik nagymestere — ki üres óráiban ös-ze szokta tévesztetni a taglót az iróttal — roppant kedélyesen eltszeleg önmaga előtt abban az édes hitben, hogy ő csakugyan író. Az isten segítse meg ebben a hitében; hiszen boldogok a kik hisznek. Azonban ennek daczára még boldogabbak azok, a kik jóizűen nevetnek a taglóból készült iróttal barázdái fölött, mert egy jó nevetés mindenestre többet ér, mint két pár roz virslis. Lapunk nívója, rendeltetése felment bennünket az alól a kötelezettség alól, hogy a „mészárosok és hentesek lapja”-val polemiba bocsátkozzunk olyan kérdések fölött, a mihez a „mészárosok és hentesek lapja”-nak nem sokkal több köze van mint a hajdunak a harangöntéshez. A mennyiben azonban „tisztelet lapiraink” marhausbán utazó ezikkirója arra szólít fel bennünket, hogy szálljunk le a lóról és beszéljünk gyalog: ezen kívánságának készségesen eleget teszünk s ezennel kijelentjük, hogy gyalog se tudunk több okos dolgot meglátni, a „mészárosok és hentesek lapja”-nak Rimaszombatra vonatkozó ezikkében, mint a mennyit lóhátról észre venni jének látnunk.

Gyilkos fu Lénárdfalván Csizi Lajos fiatal legény múlt hó 31-én este felé pityókusan tért haza édes apjához Csizi Lászlóhoz, ki a fiát ezért kérdőre vonta, sőt erősen le is szidta. A fu e miatt oly nagy haragra lobbant, hogy revolvert kapott elő, s a falubeliek elbeszélése szerint háromszor lőtt édes apjára. Az első két lövés nem talált, de a harmadik szíve felett a vállpercet alatt találta s a golyó a válllapoczkában akadott meg. A sebesült állapotára öregsége miatt — 63 éves — bizonytalan. A fu szörnyű tette után azonnal jelentkezett a tornallyai járásbírósnál. Egyelőre szabadon bocsátatott.

Leánystatistika. Érdekes statisztikát állított össze a „Félegyházi Hírlap” egyik munkatársa. A statisztika adatai szerint Félegyházán 215 leány van 15 éven felül és 30-on alul. A 215 leány között 143 barna és 72 szőke; 150 ovál arcu, 63 pedig inkább a gömbölyded arczok közé tartozik; 29 kékszemű, 43 fekete, 95 gesztenye-barna, 28 tengerzöld és 20-nak bizonytalan színű szeme van. — Froufront visel 177, két oldalra simítja a haját 37, meg nem állapítható frizurát visel 1 leány. — Uniformis-tisztelő van 122, mindentféle egyenruhánál többre becsüli a czivil férfit 93. — A 93 leány közül 12 imádja az orvosokat, 21 az ügyvédeket, 15 a gyógyszerészeket, 18 a tanárokat és tanítókat, 5 a mérnököket, 10 különféle hivatalnokokat — a polgármestertől az utolsó 80 kros díjokig — 7 a különféle rendű és rangu föld-birtokosokat és végül 5 a papokat — A házi teendőket szereti végezni 1, kézi munkát 54, egyiket sem 160. — Szépitő szereket használ 193 (!) — Szerelmes leveleket írt és ír 138. Regényt olvasni szeret 120. Apácának készül 215. Apáca lesz . . . Elájulni szokott 41. Sovány férfit szeret 60, kövéret 62, a többi a közepes minőségűit. — Adósságot csinál 215; rendszeren fizet 66 adósságainak kamatát fizeti 125, nem fizeti soha 23 1 pedig a jövedő-beli férjével akarja adósságait kifizettetni Tyukszeme van 189-nek. Sétálni szeret 212. — Udvaroltni szeret 202, udvarolni pedig 13. Hozomány van 10,000 frton felül 5-nek, 5000 frton felül 10 nek, 1000 frton felül 85-nek; egyéb hozományán kívül készpénz hozomány a nines 115-nek. Ugy halljuk, hogy Rimaszombatban is fáradoznak hasonló statisztikai kimutatás összeállításán.

Nyilvános számadás. A folyó évi augusztus hó 18. és 19-én Budapest fő- és székvaróságban megtartott „Országos díjnok gyűlés”-re a rimaszombati kir. törvényszék, kir. járásbíró és kir. ügyészség díjnokai kara, mint a helyi mozgalmi bizottság által kiküldött uti és ellátási költségeinek fedezésére gyűjtés folytán befolyt összesen 12 frt 50 kr. — Azon t. egyének, kik a mozgalom költségeihez anyagilag hozzájárultak, és így czélunk elérésében ez által is igyekeztek minket elősegíteni, fogadják ez alkalommal a fent felsorolt igazságügyi hivataloknál alkalmazott kartársaim nevében elismerésem és köszönetem nyilvánítását. — Rimaszombat, 1894. aug. hó 22-én. *Pásztor Pál*, k. ü. díjnok, kiküldött.

Szerkesztői üzenet.

B. J. Hogyne közlünk, örülünk hogy közölhetjük, hiszen az istenek berkeiben ki tudja mikor hallottak ilyen esodlatos hangokat! Egyuttal igen szívesen vennők, ha felvilágosítana bennünket, hogy tulajdonképen miért nevezi ezt a kaezagtató furesaságot *versnek*? Ine az Ön verse:

Rimaszombadi Emlék	
Szép egy város Rimaszombat Nem dagadhatom Jo mágyarok laknak bene aszt is mond hatom	Negem is van ot szeredöm aszt sem dagadom szered is az ugy enketem hogy le se irhadom
Szívesen ládnak idegent aszt is mond hatom Szép kis lányok vannak bene azt is mondhatom	Olyan kedves olyan edes mint a méz Ast sem dumom hogy mit degyek hogy ha ream nész
Olyan a kéd piezi széme mint az ég há ra nezek aszt gondolom a vilag is az enyem	

Jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel arról értesíteni, hogy „G. H.” f. évi 30-ik számában közétett hirdetemnyhez képest, s több oldalról hozzám érkezett szíves felhívás folytán a tervbe vett **szabászatí rajz-tanfolyamot** pár nap mulva megnyitom, s az ezen tanfolyamra jelentkező hölgyeket lakásomon (Losoncz-utca *Soós Ferencz* építész ur házában) tanításra elfogadni kész vagyok.

Rimaszombatban, 1894. évi szeptember hó 5-én.

Berger Francziska,
okl. tanítóno.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetemny.

5192. szám. — A rimaszombati királyi ügyészség hivatalos helyiségeinek fűtéséhez és a felügyelete alatt álló kir. központi fogház részére az 1895. évre 412—420 köbméter első osztályu hasábos bükk vagy eser száraz tüzi-fa szükségeltetik.

Ezen szükséglet beszerzésére árlejtési határnapul f. évi szeptember 10-ének d. u. 2 órája a kir. ügyészség irodájába kitűzetik, melyre a vállalkozni kívánók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek ezén ügyészségnél a hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Az árlejtés előtt bánatpénzül 100 frt teendő le.

Rimaszombat, 1894. augusztus 29.

Hányi, kir. ügyész.

A rimaszombati kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetemny.

5193. szám. — A rimaszombati kir. ügyészség hivatalos helyiségeihez vezető folyósók és a kir. központi fogház világitására 1610—1630 kilogramm köolaj szállításának biztosítására árlejtési határnapul folyó évi szeptember 10-ének délutáni 3 órája a kir. ügyészség irodájába kitűzetik, melyre a vállalkozni kívánók azzal hivatnak meg, hogy bánatpénzül az árlejtés megkezdése előtt 40 frt teendő le s hogy az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt addig is megtekinthetők.

Rimaszombat, 1894. augusztus hó 29.

Hányi, kir. ügyész.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1894. évi auguszt. hó 27-én tartott orsz. vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	5.50— 5.60	5.00— 5.10
Feles buza	4.20— 4.30	3.70— 3.75
Rozs	4.50— 4.60	3.80— 4.30
Arpa	5.80— 6.00	4.50— 4.70
Zab	5.80— 6.00	2.80— 2.90

	Métermázsánként	Hektoliterenként
Kukoriceza	0.00 — 0.00	7.00 — 7.20
Bükköny	0.00 — 0.00	0.00 — 0.00
Krumpli	2.20 — 2.30	2.10 — 2.20
Köles	0.00 — 0.00	0.00 — 0.00
Széna kötve	2.10 — 0.00	0.00 — 0.00
Takarmány szalma	1.10 — 0.00	0.00 — 0.00
Alom-szalma	1.00 — 0.00	0.00 — 0.00
Zsupszalma	1.50 — 0.00	0.00 — 0.00

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LŐRINCZY GYÖRGY.

Nyilttér

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint a „Három Rózsa” szálloda bérleti a „Gömör” című lapnak 1894-ik évi szeptember hó 2-án a hírek rovatában „Rendőrkapitányunk figyelme” című alatt közöltetett s a nemtelen bosszu által sugallt, üzletünket rágalmazó cikkre válaszolni vagy ezen rágalommal szemben védekezni még érdemesnek sem tartjuk, de azért reputatiónk megvédése céljából kijelentjük, hogy ezen cikkben foglalt rágalomért ügyvédünk Dr. Krausz Gyula ur által a sajtó-feljelentést már megtettük.

Tisztelettel:
Récsey és Hafner.

*) E rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a Szerk

Magán-hirdetéseik.

HENNBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen sima, esikós, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Kiadó lakások.

A Kossuth-utca 1-ső szám alatt, a vármegyeház átellenében egy földszintes és egy emeleti kényelmes lakás 1895-ik évi majus hó 1-től együttesen, avagy külön-külön bérbe kiadó. — Értekezhetni Benyo László tulajdonosnál Kmetly-utca 8. sz. Rimaszombatban.

Értesítés.

Van szerencsém a jogsegélyt kereső közönséget értesíteni, hogy

ügyvédi irodámat

helyben, Ferenczi-utca 12. szám alatt (a Forster — régi Marton — féle házban) megnyitottam.

Rimaszombat, 1894. szeptember 1.

Tisztelettel

Dr. KRAUSZ GYULA,

1—3

ügyvéd.

Kiadó lakások.

A Ferenczi-utca 6. szám alatti házban két lakás folyó évi november hó 1-től bérbe kiadó; az egyik 3 nagy szoba, konyha, kamara, alkóvni stb., a másik 2 szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekből áll. — Értekezhetni Benyo László kereskedésében. Ugyanott 60 esomó új zsupszalma 60 frtért eladó.

Legbiztosabb óvszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen
Tökéletes fertőtlenítés!

Teljesen szagtalan! Önműködő tözegszűrő-closettek. Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai arnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Arnyékszék berendezések, kórházak, lakotnyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalat szervezése. Mútrágyagyártás. Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva! Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Magyar tözeg- és mútrágya-ipar r.-társ.
Igazgatóság: RUD. PEST. IV. Városház-ter 9. (Harris-ház).

Hirdetmény.

3548. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Gottlieb Lipót** felső-balogi lakos végrehajthatónak **Dr. Rárossy Gyula** mint ismeretlen tartózkodású **Pecsek István** ügygondnoka végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 93 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a rimaszombati kir. járásbíró) területén lévő Felső-Vály és Bikkszög községben fekvő és végrehajtást szenvedő Pecsek Istvánnak a felső-vályi 47. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 14. 18—31. sorszám, a felvett 362 frt becsértékű s II. 1—5. sorszám alatt felvett 34 frt becsértékű $\frac{8}{180}$ -ad résznyi külsőségi birtokára, továbbá a felső-vályi 20. számú telekjegyzőkönyvben A. I. sorszám alatt felvett 1 frt becsértékű birtok illetőségére, a bikkszögi 97-ik számú telekjegyzőkönyvben foglalt 1. sorszám alatti $\frac{8}{180}$ -ad résznyi erdőilletőségére 1 frt becsértékben, a bikkszögi 36. számú telekjegyzőkönyvben foglalt $\frac{8}{180}$ -ad résznyi 9 frt becsértékű erdő illetőségére s végre a bikkszögi 52. számú telekkönyvben A. I. 9. sorszám alatti $\frac{8}{180}$ -ad résznyi birtokilletőségére az árverést 9 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi október hó 30-ik napján délelőtti 10 órakor Felső-Vály község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 36 frt 20 krt, illetve 3 frt 40 krt, 2 frt 90 krt, 90 krt, 1 frtöt készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Rimaszombatban, 1894. évi június hó 21.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Vozáry, kir. tsvzéki bíró.

Eladó.

11 darab zircon-kaptár méhekkel, kitűnő conditionban, méhessel együtt vagy kaptáronként; továbbá 20 darab nagytű pulyka (vad és házi pulyka keresztezés, tenyésztési ezélokra igen alkalmas, edzett és erős) elköltözés végett jutányos áron eladó. — Értekezhetni: **Scharich Rezső**, urad. erdésznel Putnok (Gömörmegye.) 1—3

Hirdetmény.

3079. sz. — Rimaszombat város tulajdonához tartozó a „Tompa Mihály”-utcai beitelek a rajta levő ugynevezett

pásztor-házzal

s egyéb összes építményekkel együtt a f. e. szeptember hó 17-ének délutáni 2 órájára városi tanácssteremben tartandó nyilvános szóbeli árverés útján el fog adatni, az árverési kivánók 250 forint bánatpénzt tartoznak letenni, az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalnál addig is megtekinthetők.

Kelt szab Rimaszombat rend. tan. város tanácsának, 1894-ik év aug. hó 17-én tartott üléséből.

Szabó György,
polgármester.

Hirdetmény.

Harkácsi (Gömörmegye)

bérgazdaságomban 1500 holdnyi területen a

makoltatás

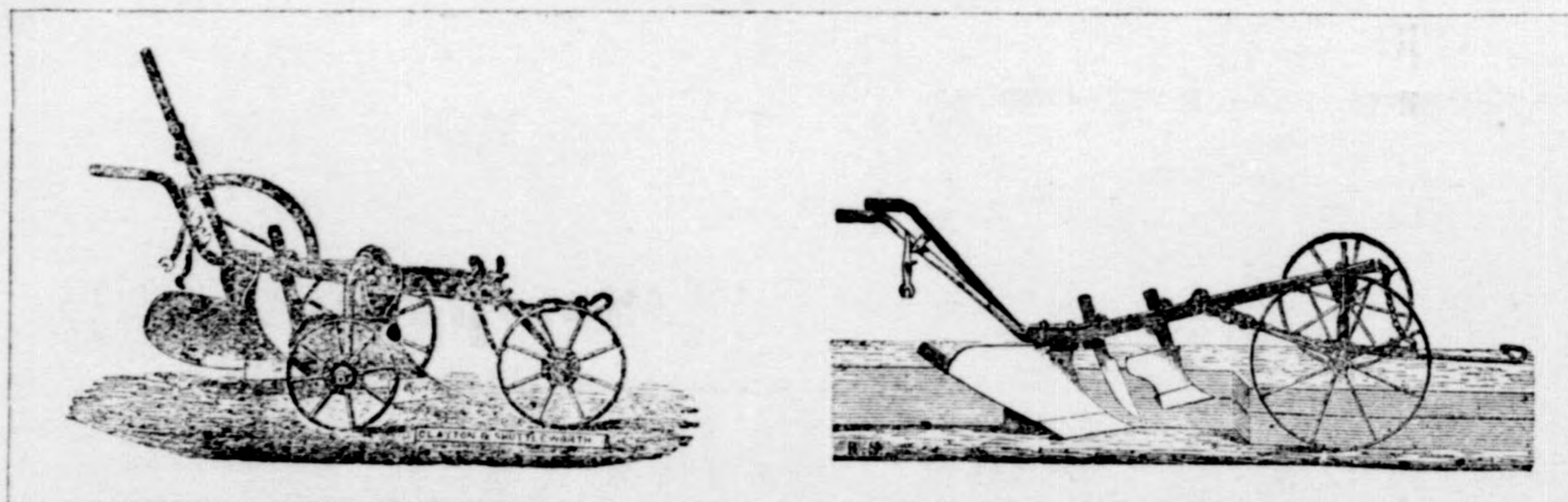
1894. október 1-től kezdve kiadó.

KLEIN ZSIGMOND,

1—3 a harkácsi uradalom bérloje.

HERCZ JENŐ

gazdasági gépgyára és vasöntödéje
MISKOLCZON.

Allandó nagy raktár gazd. gépekben.

Ajánlja:

Clayton & Shuttleworth

Columbia Drill

legtökéletesebb sorvető-gépeit, melyek egyenletes vetésük által úgy sík, mint partos vidéken minden más eddigi szerkezetet felülmulnak.

● Könnyű kettes-ekéket. ● Egyetemes acél-ekéket. ● Boronákat, rögtörőket stb.

Mindenféle gépjavitások, kazán munkák, vasöntvények jutányos árban.

WALSER FERENCZ-féle

első magyar gép- és tűzoltószerszám-gyár, harang- és ércöntöde részvénytársaság
BUDAPESTEN.

T. cz.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy vállalatunk képviselőivel Borsod-, Abauj-, Zemplén-, Gömör- és Sárosmegyék területére

Hercz Jenő gépgyáros urat Miskolczon

megbíztuk.

Képviselőnk azon helyzetben lesz, hogy gyártmányainak úgy versenyképessége, mint elismert jó minősége által tisztelt megrendelőink legmagasabb igényeinek is megfelelőhessen és kérjük, hogy szükséglet esetén bizalommal hozzá fordulni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel:

WALSER FERENCZ-féle

első magyar gép- és tűzoltószerszám-gyár, harang- és ércöntöde részvénytársaság.

T. cz.

Fenti körlevélre hivatkozva ajánlom ezen gyár gyártmányait u. m.: tűz-fecskendőket, tűzoltósági felszerelvényeket, szivattyúkat, vízvezeték berendezését házi, ipari- és gazdasági ezélokra, harangok készítését minden nagyságban, szab. gőzfertőtlenítő készülékek szállítását!

Teljes tisztelettel:

HERCZ JENŐ,

gépgyáros.